

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5CoPr/4/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5916205110
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5916205110.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a členov senátu JUDr. Miroslava Jamricha a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci žalobcu: CBA Slovakia, a.s., IČO: 36 620 319, so sídlom Dukelských hrdinov 2, 984 01 Lučenec, zast. JUDr. Alexander Filo, advokát, X. A.. F. XX/A, XXX XX U., proti žalovaným: 1/ V. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom M.. S. X, XXX XX O., 2/ H. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, XXX XX O., 3/ C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX G. D. H. XXX, 4/ O. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. X, XXX XX H., 5/ M. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, XXX XX O., 6/ W. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom O.. B. XX, XXX XX O., v pracovnoprávnom spore o zaplatenie 1.483,25 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 5Cpr/6/2016-289 zo dňa 13.03.2018, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žiadna zo strán **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol, že v ostatnej časti žalobu zamietla a zároveň žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania.

Žalobou podanou na súde dňa 18.10.2016 si žalobca uplatnil voči žalovaným v 1. - 6.rade právo na zaplatenie sumy 247,23 eur s príslušenstvom od každej zo žalovaných titulom neuhradeného schodku na zverených hodnotách, ktoré boli žalované v 1. - 6.rade povinné vyúčtovať, nakoľko tieto boli v pracovnom pomere u žalobcu na základe uzavretých pracovných zmlúv, všetky žalované počas inventúrneho obdobia, za ktoré bol zistený schodok pracovali v predajni potravín CBA Martin, Jesenského 20, hospodárske stredisko č. 5073. Pri výkone dojednanej práce boli žalovaným 1 - 6 zverované majetkové hodnoty určené na obeh a obrat, ktoré boli povinné vyúčtovať, mali uzavretú dohodu o hmotnej zodpovednosti s doložkami o spoločnej hmotnej zodpovednosti. Okresný súd Ružomberok rozsudkom č. k. 5Cpr/6/2016-222 zo dňa 12.04.2017 zaviazal žalovanú v 1.rade zaplatiť žalobcovi istinu 51,53 eur s príslušenstvom, žalovanú v 2.rade 206 eur s príslušenstvom, žalovanú v 3.rade 41,22 eur s príslušenstvom, žalovanú v 4.rade 82,44 eur s príslušenstvom, žalovanú v 5.rade 20,61 eur s príslušenstvom a žalovanú v 6.rade 3,30 eur s príslušenstvom (výroky I. - VI.), v ostatnej časti súd žalobu zamietol a vyslovil, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania, rovnako štátu náhradu trov konania nepriznal. Na základe odvolania žalobcu proti vyššie uvedenému rozsudku, Krajský súd v Žiline Uznesením č. k. 5CoPr/5/2017-273 zo dňa 12.12.2017 rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým v ostatnej časti žalobu zamietol (výrok VII.) a vo výroku, ktorým právo na náhradu trov konania nepriznal žiadnej zo strán (výrok VIII.) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odvolaní nenapadnutej časti zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý. Z vykonaného dokazovania vyplynulo a medzi stranami sporu nebolo sporné, že medzi žalobcom a žalovanými v 1. - 6.rade došlo platne k uzavretiu jednotlivých pracovných zmlúv

(nebolo preukázané, že by pracovné zmluvy boli uzavierané pod nátlakom a v tiesni), na základe ktorých boli žalované v 1. - 6.rade zaradené na pozíciu predavač - pokladník v prevádzke žalobcu na ulici Jesenského 20 v Martine. Zároveň medzi stranami sporu boli uzavreté i dohody o hmotnej zodpovednosti za hodnoty, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať s doložkou o spoločnej hmotnej zodpovednosti. V priebehu konania bolo ustálené (čo potvrdzuje i zrušujúce uznesenie Krajského súdu v Žiline 5CoPr/5/2017), že vychádzajúc z obsahu a charakteru dohôd o hmotnej zodpovednosti, ktoré žalobca podpísal so žalovanými, sa jednoznačne jednalo o spoločnú hmotnú zodpovednosť. V prejednávanej veci žalobca listinnými dôkazmi jednoznačne preukázal existenciu schodku zisteného za inventúrne obdobie od 15.10.2013 do 11.11.2014, a to v prevádzke žalobcu na ulici Jesenského 20 v Martine, kde pracovali žalované v 1. až 6. rade v pozícii predavač - pokladník, i keď nepracovali na uvedenom pracovisku počas celého inventúrneho obdobia, ale len čiastočne, čo bolo zohľadňované pri výpočte podielu na schodku pripadajúceho na jednotlivé žalované (bod 21. z odôvodnenia rozsudku 5Cpr/6/2016). Predmetný schodok bol na jednotlivé spoločne hmotne zodpovedné zamestnankyne rozrátaný v súlade s ustanovením § 189 ods. 2 Zákonníka práce, podľa priemerných hodinových zárobkov jednotlivých žalovaných. Z vykonaného dokazovania okresný súd mal za preukázané, že zamestnávateľ nevykonal všetky možné opatrenia na zabránenie vzniku škody odcudzením, respektíve krádežami tovaru, a to najmä inštaláciou zariadení monitorujúcich objekt predajne a pohyb osôb po predajni, príchod a odchod zákazníkov ako aj personálu do predajne, monitorovanie tovaru prípadne stráženie tovaru bezpečnostnou službou. Povinnosťou zamestnávateľa je zabezpečiť pre zamestnancov také pracovné podmienky, v ktorých by mohli riadne plniť svoje pracovné úlohy bez ohrozenia života, zdravia a majetku, v prípade zistenia nedostatkov je zamestnávateľ povinný urobiť opatrenia na ich odstránenie. Povinnosťou zamestnávateľa je aj predchádzať vzniku škody. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že zamestnávateľ mal vedomosť o nedostatočných opatreniach na zabránenie vzniku škody odcudzením, respektíve krádežami tovaru, nakoľko v uvedenej prevádzke boli časté krádeže, odcudzenia tovaru, vlámania. Uvedené potvrdili svedkyne, a to vedúce predajne ako aj inšpektorka pani W. P.. Napriek vedomosti zamestnávateľa o nedostatočných opatreniach, zamestnávateľ nedostatky neodstránil. Z uvedeného dôvodu súd má za to, že žalované v 1. až 6. rade preukázali nevytvorenie vhodných podmienok na hospodárenie so zverenými hodnotami, škoda mohla v dôsledku nevytvorených podmienok vzniknúť aj zavinením iných osôb, z toho dôvodu súd uznal uvedené argumenty ako liberačné dôvody žalovaných. Vzhľadom k tomu že súd prvej inštancie výrokmi I. až VI. uložil žalovaným povinnosť zaplatiť podiel na schodku tak, ako to vyplýva z uvedenej výrokovej časti rozsudku č. k. 5Cpr/6/2016-222 v ktorej časti nebolo podané odvolanie, súd má za to že ide o podiel žalovaných priznaný v dostatočnom rozsahu, a teda v ostatnej časti, ktorá ostala predmetom sporu súd žalobu zamietol z dôvodu preukázania liberačných dôvodov zo strany žalovaných tak ako bolo konštatované vyššie. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, vzhľadom k tomu, že strany mali vo veci úspech čiastočný.

2. Proti rozsudku okresného súdu podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie proti všetkým výrokom. V odvolaní uviedol, že zamietavý výrok rozsudku pokladá za nejasný, nezrozumiteľný a zmätočný. Nijak z neho nevyplýva, v akom rozsahu bola žaloba zamietnutá vo vzťahu ku každej jednej zo žalovaných. Zákonník práce poškodenému zamestnávateľovi záväzne predpisuje, akým spôsobom má rozdeliť celý zistený schodok medzi jednotlivých spoločne hmotne zodpovedných zamestnancov - podľa vzájomného pomeru ich priemerných zárobkov (§ 189 ods. 2 a 3 ZP). Ich zavinenie zisťovať a ani preukazovať v tomto prípade zamestnávateľ ani nemusí, lebo to, že na strane spoločne hmotne zodpovedných zamestnancov je v prípade ich zodpovednosti za schodok zavinenie automaticky dané, sa v tomto prípade zo zákona predpokladá (§ 179 ods. 1 posledná veta ZP). Potom ale aj v takom prípade, ak podľa názoru súdu je za spôsobenie celého vymáhaného schodku v určitom rozsahu čiastočne zodpovedný aj samotný zamestnávateľ, sa má miera jeho spoluzodpovednosti vyjadriť vo vzťahu k celému vymáhanému schodku, čo sa voči každému jednému z viacerých žalovaných má prejavovať zásadne v rovnakom pomere. V danom prípade ich o zodpovednosť za nevyúčtovanie zverených hodnôt bez schodku, zavinenie pri ktorej sa v tomto prípade na strane hmotne zodpovedného zamestnanca zo zákona predpokladá. Aby sa zamestnanec zbavil zákonom predpokladaného zavinenia, musí preukázať zavinenie zo strany nejakej inej osoby. Či určitý skutok, alebo skutkový mechanizmus, ako zavinené konanie inej osoby skutočne je, alebo nie je príčinou vzniku schodku, možno preukázať a presvedčiť sa o tom iba skúmaním príčinnej súvislosti medzi takýmto zavineným skutkom inej osoby a schodkom. Za dôvod zbavenia sa zodpovednosti za schodok na zverených hodnotách preto nemožno považovať zistenie, že určité okolnosti mohli mať vplyv na vznik

schodku, pokiaľ súčasne nie je preukázané, že príčinou schodku či jeho časti skutočne boli. Žalované doteraz nepreukázali, akým konkrétnym skutkom, skutkami, či skutkovým mechanizmom vznikla presne iba tá časť schodku v hodnote spolu 1.078,15 Eur, ktorá tvorí iba 72,69% z celej žalovanej istiny 1.483,25 Eur, do ktorej súd jeho žalobu v ostatnej časti zamietol. K tomu, aby bolo vôbec možné ustáliť žalobcovu zodpovednosť za túto časť schodku, muselo by dôjsť k nepochybnému preukázaniu toho, ako daný schodok vznikol a či medzi týmto spôsobom jeho vzniku a údajným opomenutím vytvárať vhodné pracovné podmienky je daná aj príčinná súvislosť, alebo nie, k čomu ale v tejto veci absolútne nedošlo a tieto súvislosti súd neriešil ani žiadnym spôsobom nevyhodnotil. Týmto odvolaním sa žalobca domáha aj priznania plnej náhrady trov prvostupňového aj druhostupňového konania v tejto veci od žalovaných 1. - 6. rade. Vzhľadom na uvedené s poukazom najmä na § 365 ods. 1 písm. f), h), § 388 a § 390 CSP žalobca žiada, aby odvolací súd napadnutý 2. prvostupňový rozsudok zmenil tak, že celej žalobe v plnom rozsahu vyhovie voči všetkým žalovaným, teda jej vyhovie aj v rozsahu celej tejto ostatnej časti žalobcovej žaloby, do ktorej ju prvostupňový súd zamietol a vo veci vyhlásil, že žalovaná 1/ je povinná zaplatiť žalobcovi istinu 195,70 Eur spolu s 5,05% úrokmi z omeškania ročne zo sumy 195,70 Eur od 28.02.2015 do zaplatenia do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, žalovaná 2/ je povinná zaplatiť žalobcovi istinu 41,10 Eur spolu s 5,05% úrokmi z omeškania ročne zo sumy 41,10 Eur od 08.04.2015 do zaplatenia do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, žalovaná 3/ je povinná zaplatiť žalobcovi istinu 206,01 Eur spolu s 5,05% úrokmi z omeškania ročne zo sumy 206,01 Eur od 11.02.2015 do zaplatenia do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, žalovaná 4/ je povinná zaplatiť žalobcovi istinu 164,79 Eur spolu s 5,05% úrokmi z omeškania ročne zo sumy 164,79 Eur od 24.02.2015 do zaplatenia do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, žalovaná 5/ je povinná zaplatiť žalobcovi istinu 226,62 Eur spolu s 5,05% úrokmi z omeškania ročne zo sumy 226,62 Eur od 18.02.2015 do zaplatenia do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, žalovaná 6/ je povinná zaplatiť žalobcovi istinu 243,93 Eur spolu s 5,05% úrokmi z omeškania ročne zo sumy 243,93 Eur od 07.02.2015 do zaplatenia do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a že žalované 1. až 6. sú povinné nahradiť žalobcovi trovy prvostupňového aj druhostupňového konania.

3. K podanému odvolaniu sa žiadna zo žalovaných v 1. až 6. rade písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s ust. § 219 ods. 3 CSP) napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

5. V zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. V zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. V zmysle ust. § 387 ods. 3 CSP odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

8. Odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 234 ods. 2 CSP, pričom výstižne a dostatočne odôvodnil, čo ho viedlo k vydaniu rozhodnutia a vyporiadal sa s rozhodujúcimi skutočnosťami. Rozhodnutie prvostupňového súdu zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Odvolateľ v podanom odvolaní neuviedol skutočnosti, s ktorými by sa okresný súd nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový stav a následne prijaté právne

závery. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd.

9. Pre zdôraznenie správnosti rozhodnutia odvolací súd ďalej uvádza nasledovné:

10. Civilný sporový poriadok v rámci novej právnej úpravy zaviedol tzv. spory s ochranou slabšej strany (tretia časť, druhá hlava CSP), medzi ktoré zaradil aj individuálne pracovnoprávne spory, kde možno prejednávajú vec zaradiť. Ide zároveň o spory, v ktorých je súd povinný aplikovať odlišné procesné postupy od všeobecného sporového konania, vychádzajúc z toho, že prísne dopady kontradiktórneho koncentrovaného sporu na určité subjekty sú nežiaduce. Odôvodnenosť tohto postulátu spočíva v objektívnej hmotnoprávnej aj procesnoprávnej nerovnosti určitých subjektov práva, ktorú musí súd kompenzovať uplatnením osobitných procesných postupov divergentných od všeobecných procesných inštitútov sporového konania, inak by nebol naplnený účel sporového konania, ktorým je spravodlivá a rýchla ochrana porušených alebo ohrozených subjektívnych práv.

11. Krajský súd v Žiline zrušil výrok rozsudku okresného súdu, ktorým v ostatnej časti žalobu zamietol a vyslovil, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania, rovnako štátu náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení zrušujúceho uznesenia Krajský súd v Žiline poukázal na nesprávnu aplikáciu ustanovenia § 184 ods. 1 Zákonníka práce súdom prvej inštancie pri posudzovaní rozsahu spoločnej hmotnej zodpovednosti žalovaných a následnej liberácií žalovaných vo vzťahu k výške zisteného schodku. Vychádzajúc z obsahu a charakteru dohôd o hmotnej zodpovednosti, ktoré žalobca podpísal so žalovanými sa jednoznačne jednalo o spoločnú hmotnú zodpovednosť, v prípade ktorej vykonanie inventarizácie, zodpovednosť za zistený schodok a jeho rozsah upravujú len ustanovenia § 184 ods. 2, 3 a 4 Zákonníka práce. Úlohou súdu prvej inštancie tak bolo opätovne posúdiť zodpovednosť žalovaných za zistený schodok, avšak výlučne podľa ustanovenia § 184 ods. 2, 3 a 4 Zákonníka práce a následne sa vysporiadať s otázkou možnej liberácie žalovaných a výšky schodku, za ktorý nesú zodpovednosť, ako aj s otázkou či u žalobcu boli vytvorené také pracovné podmienky, ktoré umožňovali riadne hospodárenie so zverenými hodnotami, prípadne vykonať dokazovanie za účelom zistenia nedostatkov v pracovných podmienkach, na ktoré žalované poukazovali a ich odstraňovanie zo strany žalobcu.

12. V priebehu konania bolo ustálené (čo potvrdzuje i zrušujúce uznesenie Krajského súdu v Žiline 5CoPr/5/2017), že vychádzajúc z obsahu a charakteru dohôd o hmotnej zodpovednosti, ktoré žalobca podpísal so žalovanými, sa jednoznačne jednalo o spoločnú hmotnú zodpovednosť. V konaní nebolo preukázané, že by došlo k uzavretiu dohody o hmotnej zodpovednosti pod nátlakom, v tiesni, ktorá okolnosť by spôsobovala neplatnosť uvedených dohôd o hmotnej zodpovednosti. S uvedeným sa stotožňuje aj odvolací súd.

13. Listinnými dôkazmi žalobca jednoznačne preukázal existenciu schodku zisteného za inventúrne obdobie od 15.10.2013 do 11.11.2014, a to v prevádzke žalobcu na ulici Jesenského 20 v Martine, kde pracovali žalované v 1. až 6. rade v pozícii predavač - pokladník, i keď nepracovali na uvedenom pracovisku počas celého inventúrneho obdobia, ale len čiastočne, čo bolo zohľadňované pri výpočte podielu na schodku pripadajúceho na jednotlivé žalované (bod 21. z odôvodnenia rozsudku 5Cpr/6/2016). Predmetný schodok bol na jednotlivé spoločne hmotne zodpovedné zamestnankyne rozrátaný v súlade s ustanovením § 189 ods. 2 Zákonníka práce, podľa priemerných hodinových zárobkov jednotlivých žalovaných.

14. Zodpovednosť zamestnanca, ktorý prevzal záväzok o spoločnej hmotnej zodpovednosti spolu s ostatnými členmi pracovného kolektívu, sa týka všetkých hodnôt, ktoré boli prevzaté podľa odovzdávajúcej inventúry a ďalších dokladov o ich prevzatí. Rozsah nakladania s týmito hodnotami zverenými na vyúčtovanie u jednotlivých členov pracovného kolektívu nie je rozhodujúci pre platnosť záväzku o spoločnej hmotnej zodpovednosti. Ak má zamestnanec prístup k prevzatým hodnotám a má možnosť nimi disponovať, je v záujme ochrany majetku, aby za tieto hodnoty aj zodpovedal. (Rozsudok Najvyššieho súdu ČSR zo 17. septembra 1981, sp. zn. 6 Cz 50/81, R 43/1983)

15. Pri uzatváraní dohody o hmotnej zodpovednosti treba pracovníka vždy riadne poučiť o jej dôsledkoch. Pracovník môže žiadať, aby organizácia ešte pred uzavretím dohody o hmotnej zodpovednosti odstránila závady v pracovných podmienkach (§ 170 ZP26), na ktoré pracovník upozornil.

Ak organizácia takýto záväzok nesplní do určenej lehoty, hoci bol zahrnutý do dohody o hmotnej zodpovednosti ako podmienka pre uzavretie dohody o hmotnej zodpovednosti, hmotná zodpovednosť pracovníka nevzniká (§ 241 ZP). Nesplnenie záväzku zo strany organizácie môže byť dohodnuté aj ako jeden z ďalších dôvodov, pre ktoré môže pracovník odstúpiť od dohody o hmotnej zodpovednosti. Ak organizácia do určenej lehoty neodstráni závädy v pracovných podmienkach uvedené v dohode o hmotnej zodpovednosti, môže to mať za následok, že pracovník sa celkom alebo sčasti zbaví zodpovednosti za vzniknutý schodok. (Stanovisko Najvyššieho súdu SSR zo 6. novembra 1975, sp. zn. Cpj 50/75, R 12/1976)

16. Ako dôvod úplného alebo čiastočného zbavenia sa zodpovednosti pracovníka súdy správne považujú nevykonanie inventarizácie v sklade pri práceneschopnosti pracovníčky, počas ktorej s materiálom, za ktorý hmotne zodpovedala, manipulovali tretie osoby, ďalej práceneschopnosť pracovníčky počas rozhodujúceho obdobia, umiestnenie predajne a skladu v nevyhovujúcich miestnostiach a nedostatočný počet pracovníkov v predajni a s tým súvisiaci nedostatočný dozor, neurobenie príslušných opatrení po zistení napríklad predchádzajúceho vyššieho schodku a podobne. (Stanovisko Najvyššieho súdu SSR zo 4. júna 1981, sp. zn. Cpj 13/81, R 55/1984)

17. Úlohou okresného súdu bolo posúdiť zodpovednosť žalovaných za zistený schodok, avšak výlučne podľa ustanovenia § 184 ods. 2, 3 a 4 Zákonníka práce a následne sa vysporiadať s otázkou možnej liberácie žalovaných a výšky schodku. V zmysle § 182 ods. 3 Zákonníka práce sa okresný súd zaoberal i liberačnými dôvodmi, pričom zamestnanec sa zbaví zodpovednosti celkom alebo z časti ak preukáže, že schodok vznikol celkom alebo z časti bez jeho zavinenia. V prípade liberalizácie zaťažuje dôkazné bremeno zamestnanca, teda v danom prípade žalované. Žalované v priebehu konania namietali, že schodok vznikol z časti bez ich zavinenia, z dôvodu absencie kamerového systému, ako aj častou fluktuáciou zamestnancov v uvedenej prevádzke, pričom príchodom, respektíve odchodom zamestnancov nebola vykonávaná inventarizácia, čo mal odvolací súd za preukázané na základe preštudovania spisu. Ako uviedol okresný súd (bod 27 napadnutého rozsudku), z výpovede svedkyň I. G., U. T. a R. G., priamych nadriadených žalovaných v 1. až 6. rade vyplynulo, že predajňa nebola zabezpečená proti krádeži a vlámaniu žiadnym spôsobom, existoval len alarm napojený na políciu. Všetky svedkyne zhodne potvrdili, že neexistoval kamerový systém na prevádzke, ďalej potvrdili, že pri podpisovaní dohôd o hmotnej zodpovednosti, ich súčasťou nebol žiaden inventúrny súpis. Svedkyňa U. T. uviedla, že pokiaľ pracovala na prevádzke počas troch rokov, stále sa uhrádzalo manko. Svedkyne zhodne potvrdili, že na predajni bolo veľa drobných krádeží, toto bolo signalizované nadriadenej inšpektorke pani P.. Rovnako svedkyňa W. P. inšpektorke maloobchodných predajní potvrdila, že predmetná predajňa mala zabezpečovací systém napojený na alarm, mala vedomosti o krádežiach a vniknutiach do predajne, taktiež o tom, že na predmetnej predajni nebol kamerový systém. Bola zo strany vedúcich predajne upovedomovaná o krádežiach, snažila sa nájsť riešenie, na každej porade s vedením spoločnosti sa snažila presadiť, aby boli predajne zabezpečené kamerovým systémom.

18. Zodpovednosť zamestnanca podľa § 182 Zákonníka práce za schodok na zverených hodnotách, ktoré je povinný vyúčtovať, je osobitným druhom pracovnoprávnej zodpovednosti za škodu. Z ust. § 182 Zákonníka práce vyplýva, že základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti zamestnanca za schodok na zverených hodnotách je, aby medzi zamestnancom, príp. s viacerými zamestnancami na spoločnom pracovisku, a zamestnávateľom bola uzatvorená platná dohoda o hmotnej zodpovednosti (spoločnej hmotnej zodpovednosti), ako aj vznik škody vo forme schodku na hotovosti, ceninách, tovare, zásobách materiálu alebo iných hodnotách, ktoré zamestnávateľ zamestnancovi zveril na vyúčtovanie. Tieto predpoklady je povinný preukázať zamestnávateľ. Zamestnávateľ nie je povinný preukazovať zavinenie zamestnanca na vzniku škody, ktoré sa prezumuje (§ 182 ods. 3 ZP). Zamestnanec sa však zbaví zodpovednosti celkom alebo sčasti, ak preukáže, že schodok vznikol celkom alebo sčasti bez jeho zavinenia (§182 ods. 3 ZP). Podľa ustálenej súdnej praxe jedným z dôvodov (spočívajúcich výlučne na strane zamestnávateľa), pre ktorý sa zamestnanec môže zbaviť svojej zodpovednosti (celkom alebo sčasti) za schodok je aj skutočnosť, že mu zamestnávateľ nevytvoril vhodné pracovné podmienky na hospodárenie so zverenými hodnotami, v takýchto prípadoch zodpovednosť za vzniknutú škodu vo forme schodku alebo jej časť nesie zamestnávateľ. Dôvodom pre zbavenie sa zodpovednosti zamestnanca je vždy skutočnosť, že zamestnávateľ napriek tomu, že bol zamestnancom upozornený na vzniknuté nedostatky v pracovných podmienkach, ich bez zbytočného odkladu neodstránil a neurobil potrebné opatrenia na zamedzenie vzniku schodku (k uvedenému porovnaj judikatúru Najvyššieho súdu SR napr. R 64/61, R 12/76, R 28/75, rozsudok sp. zn. 3 M Cdo 24/2008).

19. Podľa názoru odvolacieho súdu v prejednávanej veci ide o taký prípad. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca neurobil potrebné opatrenia na zamedzenie vzniku schodku vo svojej prevádzke a nevytvoril zamestnancom na pracovisku vhodné pracovné podmienky na hospodárenie so zverenými hodnotami. Preukázané nedostatky v pracovných podmienkach spočívajúce v nedostatočných bezpečnostných opatreniach vzhľadom na časté krádeže, odcudzenia tovaru a vlámnia, ktoré nepochybne mali negatívny dopad na možnosť zamestnancov zverené hodnoty riadne ochraňovať, odôvodňujú podľa názoru odvolacieho súdu záver, že žalované sa z týchto dôvodov zbavili svojej zodpovednosti za vzniknutý schodok v súlade s § 182 ods. 3 ZP, lebo v konaní preukázali, že schodok vznikol bez ich zavinenia tým, že žalobca nevytvoril na pracovisku primerané pracovné podmienky, ktoré by im umožnili zverené hodnoty riadne ochraňovať a zabránili vzniku schodku.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

21. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania odvolací súd aplikoval ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Odvolateľ v odvolacom konaní úspešný nebol, žalovanej strane však žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd rozhodol tak, ako vyplýva z výrokovej časti jeho rozsudku.

22. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)